

[Kurt Brauer.]

problemer. Hvad jeg ikke nævner under disse tre hovedoverskrifter, er ingenlunde glemte, men ministeren har krav på et klart signal om, hvem hun står over for i socialudvalget på i hvert fald disse tre områder.

Forebyggelse har været et nøgleord i socialpolitisk debat i flere år, men der er ligesom to planer af debatten, der rodes sammen. Det ene plan er den egentlige forebyggelse, som koncentrerer sig om samfundsindretningen, det andet plan er den socialpolitiske eller den sociale forebyggelse, som er samfundets renovationsvæsen, kort og godt. Det danske samfund er kapitalistisk, og drivfjederen er efter min opfattelse dybest set menneskers lyst til at leve af, at andre arbejder. Et sådant samfund er usundt for mennesker; konsekvensen af et sådant samfund er knuste skæbner og maste mennesker, og skal dette ændres, er det selve samfundets struktur, der må laves om. Begynder man på det arbejde, er man begyndt på egentlig forebyggelse. Tilbage bliver så den humanistiske forpligtelse, som også hviler på socialister, til at reparere på de maste mennesker og på de knuste skæbner, så de atter bliver egnede til at udholde samfundets ræs. Dette er social forebyggelse.

Disse ting er blevet blandet sammen af forskellige velmenende mennesker. I tidligere tider var socialt arbejde et modefænomen for burgøjserdamer, som ikke havde nok i at strikke vanter til negerbørnene i Afrika. I dag er det vistnok igen et modefænomen at være socialarbejder, og det kan frygtes, at sektoren er ved at opsamle enkelte, som ikke giver sig i lag med arbejdet af kærlighed til klienterne, men af had til samfundet. De gør det måske ud fra den misforståede opfattelse, at netop den sociale sektor skulle være særlig egnet som revolutionært værktøj. De glemmer, at sektoren er og bliver renovationsvæsen for et samfund, som skaber sociale tabere.

Det foreliggende lovforslag bærer efter min opfattelse tydeligt præg af, at forfatterne stikker til halsen i den konflikt, der er mellem de to former for forebyggelse. Det er, som om forfatterne forestiller sig, at denne lov kunne anvise en Endløsning på samfundets problemer, og det gør det jo ikke nemmere at se problemerne i sammenhæng, hvis man arbejder ud fra en sådan

tesis. Det, som denne lov højst kan blive, hvis vi får den indrettet fornuftigt, er et værktøj til frembringelse af mere menneskelig lykke i et umenneskeligt samfund. Har man gjort sig dette klart, bliver det nemmere, tror jeg, at arbejde med loven og opnå den optimale udnyttelse af den chance, som forslaget giver os. Hvis loven skal virke som værktøjsskuffe for socialarbejderen, er det væsentligt, at det forebyggende element i loven styrkes ganske væsentligt. Det er ikke acceptabelt, at rådgivnings- og tilsynsfunktionen er så dårligt placeret, som tilfældet er i dette lovforslag. Her tænkes på refusionsstraffen til kommuner, der vil lægge hovedvægten på forebyggelse via rådgivning. Der er indbygget ligefrem en straffeparagraf i lovforslaget, og den synes jeg man burde have undgået.

Der er også en anden konflikt: forbigående høj hjælp og varig lavere hjælp, og refusionssatserne ved anvendelsen af disse danner en konflikt med den fuldstændige 100 pct.s refusion af invalidepensionsydelse. Hvis et menneske vedvarende vil være ude af stand til at klare sig selv, må vedkommende være så stærkt invalideret, at det bedste, man kan gøre, er at betrygge dette menneske igennem invalidepensionslovgivningen og ikke som foreslået lade den pågældendes skæbne være bundet sammen med et skøn i opholdskommunen. Og hvis dette menneske ikke er berettiget til invalidepension, ja, så må der jo være håb om helbredelse, og så er det den forbigående ret høje hjælp, der skal anvendes.

Nu vel, den økonomisk nøjeregnende kommune vil selvfølgelig gøre, hvad den kan for at få en sådan klient placeret under invalidepensionsloven med den for kommunerne gunstigere refusionsats, men så er ideens grundvold jo også angrebet: hvad skal vi så med den såkaldte varige hjælp? Mon ikke vi skulle bruge lidt tid på dette problem og få afskaffet dette, for det ser for mig ud som et vildskud?

Forebyggelse og uddannelse hører naturligt sammen. Hvis social forebyggelse skal lykkes, så skal hjælpen, også den økonomiske, kunne sættes ind, inden det er synligt for den læge iagttager, at et socialt tilfælde er under dannelse. Det kræver mod af socialpolitikeren at medvirke til noget sådant, men det kræver først og fremmest viden,